

Polcijos mokyklos auklėtinis Vincas Kaulinis.
1935 m. lapkričio mėn. iš Okupacijų ir laisvės kovų
muziejaus rinkinių

VINCAS KAULINIS- MIŠKINIS, UTENIS

1912 01 08–1949 03 24

Vincas Kaulinis gimė 1912 m. sausio 8 d. Rusijoje, Sankt Peterburge. Su tėvais grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Utenos aps. Vyžuonų vls. Biliūnų k. Tėvai turėjo 8 ha žemės. 1934 m. V. Kaulinis baigė septynias Utenos „Saulės“ gimnazijos klases. 1934–1935 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Pabaigus tarnybą jam suteiktas puskarininkio laipsnis. 1935 m. baigė Sanitarijos puskarininkių mokyklos XXVI laidą. Tų pačių metų gruodžio 12 d. jam suteiktas jaunesniojo sanitarijos puskarininkio laipsnis. 1936 m. kovo 28 d. buvo paleistas į atsargą. 1937 m. baigė policijos mokyklą ir pradėjo dirbti policininku Utenos aps. Tau-ragnų mstl. Prasidėjus pirmajai sovietų okupacijai iki 1940 m. spalio 5 d. dirbo Vilniaus m. milicijos nuovados viršininko padėjėju. 1940 m. gruodžio mėn. iš tarnybos atleistas dėl Vidaus reikalų liaudies komisariato reorganizacijos.

1941 m. Birželio sukilimo dalyvis. Partizanas nuo 1944 m.

1944 m. spalio 22 d. Švenčionių aps. Saldutiškio vls. Kirdeikių k. Lietu- vos laisvės armijos (LLA) karys Leonas Vilitis-Arūnas įkūrė Tigro rinktinę, apėmusią Utenos ir Švenčionių apskritis. 1945-ųjų pradžioje NKVD kariuo- menė pradėjo plataus masto operacijas prieš partizanus: sausio mėn. suimtas L. Vilitis; kovo 11–12 d. Labanoro girioje vykusiose Kiauneliškio kautynėse žuvo 83 partizantai; liepą buvo suimti Tigro rinktinės vadas mjr. Benediktas Kaletka-Utenis, Senis, rinktinės štabo globėjas ir kapelionas Kirdeikių kunigas Petras Liutkus-Juodasis Petras. Tigro rinktinėje liko apie tris šimtus partizanų.

Po šių netekčių rinktinės vadu tapo Jonas Kimštas-Dobilas, prieš tai ejęs rinktinės vado pavaduotojo pareigas. 1945 m. birželio 15 d. Utenos aps. Ute- nos vls. Biliakiemio k. sušaukta partizanų vadų posėdyje buvo įkurta nauja Šarūno rinktinė, kurios vadu paskirtas Vilniaus universiteto Medicinos fakul- teto studentas Vladas Algirdas Mikulėnas-Lubinas, Liepa. Štabo viršininku jis paskyrė Utenos gimnazijos mokytoją Vytautą Pakštą-Vaidilą, štabo Žvalgybos ryšių ir kontržvalgybos skyriaus viršininku – Bronislovą Zinkevičių-Artoją. V. A. Mikulėnas suvienijo išblaškytus Utenos apskrities partizanus, redagavo rinktinės laikraštį „Pogrindžio žinios“.

1945 m. rugpjūčio mėn. pradžioje Švenčionių aps. Saldutiškio vls. Su- dalaukio k. susirinkę partizanų vadai nutarė įkurti Vytauto apygardą, kurios vadu buvo išrinktas Jonas Kimštas-Dobilas. Netrukus po apygardos įkūrimo J. Kimštas išvyko užmegzti ryšių su Vakarų Lietuvos partizanais. Apygardos vado pareigas laikinai ėjo jo pavaduotojas ir Šarūno rinktinės vadas V. A. Mi- kulėnas. Tuo metu apygardą sudarė trys rinktinės: Tigro (Švenčionių aps.), Lokio (Zarasų ir Baltarusijos Svyrių aps.) ir Šarūno (Utenos aps. ir Švenčionių aps. Saldutiškio vls.). 1945 m. liepos–gruodžio mėn. daug nuostolių patyrė Ša- rūno rinktinė. Per šį laikotarpį nukauti 362 partizantai. Iš štabo pareigūnų liko gyvas tik V. Pakštas.

1946 m. birželio mėn. vietoj sunaikintos Šarūno rinktinės buvo įkurta Liū- to rinktinė. Jos vadu paskirtas V. Pakštas. 1946 m. rugpjūčio 25 d. V. Pakštą paskyrus apygardos vado pavaduotoju, rinktinėi ėmė vadovauti V. Kaulinis- Miškinis, prieš tai ejęs Gedimino kuopos vado pareigas. Tų pačių metų rudenį dėl NKVD kariuomenės vykdytų karinių čekistų operacijų Liūto rinktinė pa- tyrė didelių nuostolių. Tik dėl V. Kaulinio sumanumo pavyko išsaugoti vidinę rinktinės struktūrą.

1946 m. birželio 10 d. steigiamajame Bendrojo demokratinio pasipriešini- mo sąjūdžio (BDPS) suvažiavime sujungus Didžiosios Kovos, Vyčio, Vytauto, o 1947 m. gegužės 1 d. prijungus ir Algimanto apygardas, buvo įkurta Šiaurės rytų Lietuvos (Karaliaus Mindaugo) partizanų sritis, kurios vadu 1947 m. sau- sio 2 d. paskirtas Vytauto apygardos vadas J. Kimštas-Žalgiris. 1947 m. vasarą jis vadovavimą Vytauto apygardai perdavė V. Kauliniui-Miškiniui. Liūto rink- tinės vadu buvo paskirtas Jonas Morkūnas-Viesulas, Šiaurys, Vėjas.

Tapęs apygardos vadu, V. Kaulinis stengėsi sukurti organizacinę apygardos struktūrą ir vadovavo atskirų rinktinių veiklai. Tuo metu Vytauto apygardoje kovojo apie 900 partizanų. Energingo vado vadovaujama apygarda veikė kaip vieningas kovinis darinys.

1947 m. rugpjūčio mėn. V. Kaulinis kartu su Algimanto apygardos vadu Antanu Slučka-Šarūnu buvo pakviesti į partizanų pasitarimą Vilniuje. Jie vos išsigelbėjo iš saugumo agento Juozo Markulio „Erelio“ paspėstų spąstų. V. Kau- liniui pavyko tik todėl, kad išsoko į Nerį ir nuaplaukė pasroviui kelis kilometrus. Iš dalies per jį Aukštaitijoje buvo atskleista išdavikiška J. Markulio veikla.

1947 m. rugsėjo 20 d. J. Kimšto įsakymu nutraukti visi ryšiai su MGB agentu J. Markuliu „Ereliu“, panaikinti ryšių punktai ir perspėti ryšininkai.

1948 m. rugpjūčio 4 d. V. Kaulinis kartu su srities vadu J. Kimštu, Algiman- to apygardos vadu A. Slučka ir Didžiosios Kovos B rinktinės štabo viršininku Juozu Šibaila-Dieduku dalyvavo srities apygardų vadų sąskrydyje, kuriame buvo pasmerktos agento „Erelio“ provokacijos ir ardomoji veikla, išrinkta nauja sri- ties vadovybė, patvirtinta jos sudėtis, taip pat nustatyta srities, apygardų ir rink- tinių vadų rinkimo tvarka. Sąskrydyje V. Kaulinis buvo paskirtas srities vado A. Slučkos pavaduotoju.

1948–1949 m. V. Kaulinis dažniausiai slapstėsi Utenos aps. Leliūnų vls. Aknystėlių k. Juozo Baliūno sodyboje. Tuo metu partizanai jau buvo netekę daug vadų, o enkavėdistai vis labiau siautėjo, suaktyvėjo ir agentų veikla. Tiek Vytauto, tiek Algimanto partizanų apygardų vadai suprato, kad reikia jungtis – tai padėtų geriau koordinuoti veiksmus ir išvengti priešų smūgių, tačiau šie tiks- lai jau buvo sunkiai įgyvendinami.

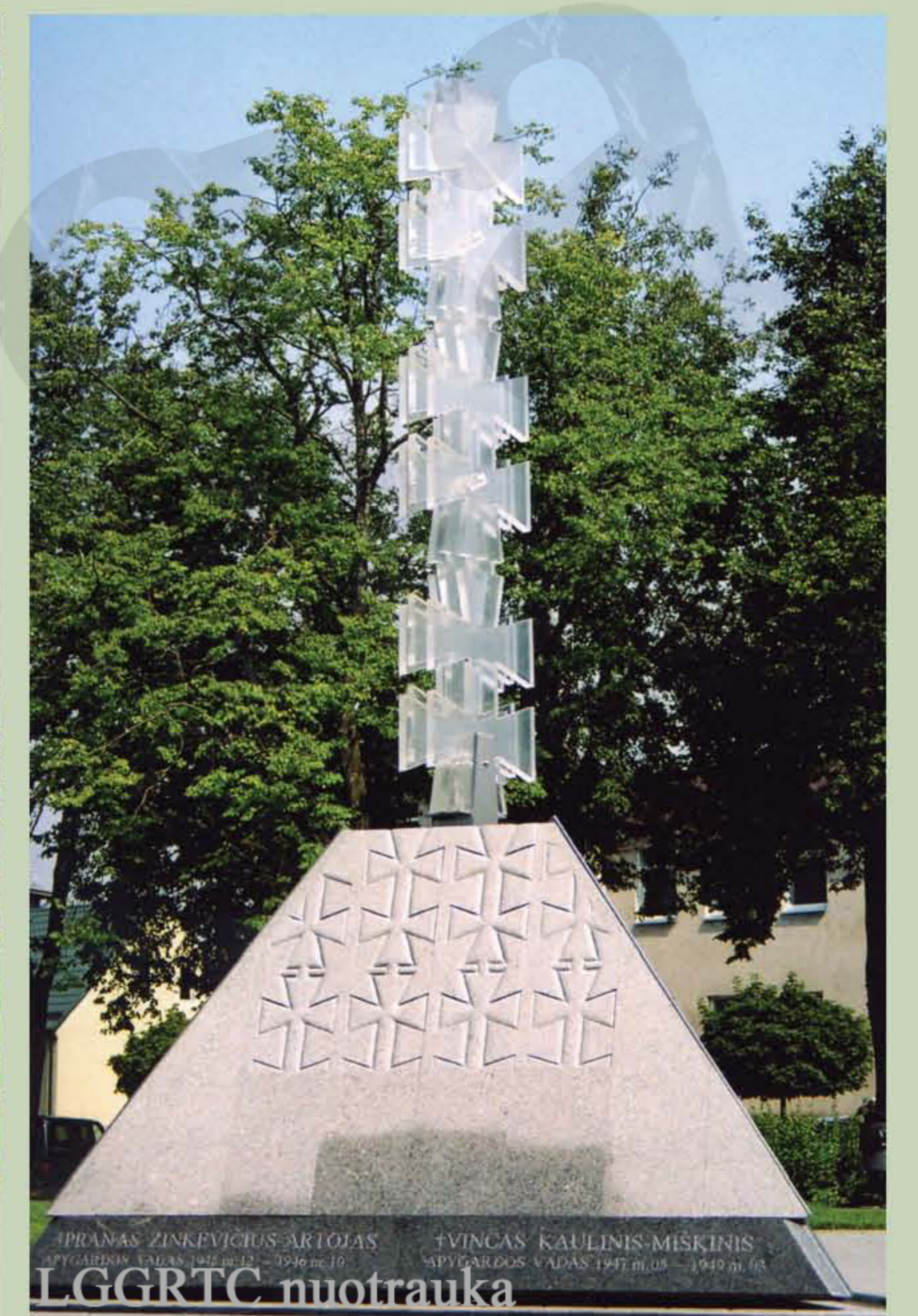
Po V. Kaulinio žūties apygardos vadu buvo paskirtas Bronius Kalytis-Liu- tauras, Siaubas.

1952 m. V. Kaulinis partizanų vadovybės apdovanotas 1-ojo laipsnio Laisvės kovos kryžiumi, 1997 m. gruodžio 22 d. jam pripažintas kario savanorio statu- sas, Lietuvos Respublikos Prezidento 1999 m. gegužės 19 d. dekretu jam suteik- tas Vyčio kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinas (dabar – Vyčio Kryžiaus ordino Didy- sis kryžius), o 2002 m. spalio 31 d. dekretu – pulkininko laipsnis (po mirties).

Krašto apsaugos savanorių pajėgų Vytauto apygardos 7-osios rinktinės mo- kymo centrui suteiktas Vinco Kaulinio vardas.

LGGRTC nuotrauka

LGGRTC nuotrauka

PRANAS ZINKEVIČIUS-ARTOJAS
APYGARDOS VADAS 1945 m. 12 – 1946 m. 10
VINCAS KAULINIS-MISKINIS
APYGARDOS VADAS 1947 m. 05 – 1949 m. 10

Paminklas „Aukuras“ Vytauto apygardos partizanus, jų rėmėjams ir ryšininkams atminti. Ute- nos r. Utenos m. Utenio aikštė. Aut. skulptorius Vidmantas Gyllikis ir architektas Marius Markūnas. Atidengtas 2009 m. gegužės 16 d. Bendras paminklo ir įrašo jame vaizdas. R. Trimonienės nuotr., 2010 m.

LGGRTC nuotrauka

Atminimo lenta Utenos „Saulės“ gimnazijos mokytojams ir mokiniams, 1945–1953 m. žuvusiems už Lietuvos lais- vę, atminti. Utenos r. Utenos m., Ladygos g. 20. Senasis Utenos „Saulės“ gimnazijos pastatas. Atidengta 2000 m. gegužės 29 d. Bendras pastato ir atminimo lentos vaizdas. R. Trimonienės nuotr., 2010 m.